Verslag van de consultatiebijeenkomst 'Ontwikkeling Sociaal Domein' d.d. 9 september 2020.

Aanwezig: 30 personen, waaronder zorgaanbieders, vertegenwoordigers van het voorliggend veld, vertegenwoordigers van de adviesraden en medewerkers van de gemeente.

Plaats: Atrium, Sneek.
Tijd: 9.30 – 11.30 uur.

Opening
Dhr. W.Bijl, dagvoorzitter, opent de bijeenkomst. Hij is door de gemeente aangesteld als procestrekker van de Inkoop Wmo ondersteuning.

Opgave in het Sociaal Domein
Aan de hand van de 'opgave Sociaal Domein' (sheet) neemt dhr. Terpstra, projectleider, ons mee langs de 5 speerpunten in het Sociaal Domein.

1. Versterken kracht van de samenleving
   Dit betreft de vrijwilligersorganisaties en ontmoetingsplaatsen in de wijk. We willen de ondersteuning verbinden met de wijk en het dorp.
2. Preventie
   Er is een preventieakkoord gesloten. In het oog springende projecten in het kader van preventie zijn: Cool Súd West (de IJslandse aanpak) en de Vitale regio.
3. Doorontwikkeling Gebiedsgericht werken
   Dit betreft vooral de gemeentelijke organisatie. Hoe organiseren wij de keten in het Sociaal Domein. Er is een evaluatie geweest, voor de gebiedsteams kwamen daar de volgende aanbevelingen uit:
   - Zichtbaarder zijn in de wijk;
   - Meer richten op kerntaken;
   - Indiceren terugdringen en lichte ondersteuning meer door gebiedsteams zelf laten doen.
4. Vernieuwing lichte en specialistische ondersteuning
   Bij dit speerpunt gaat het over het opdrachtgeverschap van de gemeente. Het betreft de aanbestedingen in het Sociaal Domein. Re-integratie wordt op dit moment aanbesteed. Sinds 2019 zijn we bezig de Wmo-aanbesteding voor te bereiden. Het gemeentebestuur heeft in juli besloten hoe ze dit wil gaan doen: gebiedsgericht met een beperkt aantal aanbieders. Dit was een spannend proces.
5. Vernieuwing Zorglandschap
   In het kader van de vernieuwing van het zorglandschap loopt er een aantal pilots (sheet). Deze levert interessante informatie op om in het bestek op te nemen.

Dit zijn de speerpunten van het Sociaal Domein zoals die door het college zijn vastgesteld. Vanochtend gaat het over de samenwerking in de wijk. Hoe ontwikkelen we een voor de toekomst houdbaar model?

Vraag:
Staan de scholen ook in verbinding met de gebiedsteams?
Antwoord:
Ja, vanuit de gemeente wordt op de scholen het schoolmaatschappelijk werk ingezet. Deze schoolmaatschappelijk werkers maken deel uit van de gebiedsteams.

Presentatie 'Samenwerken in wijk en dorp'
Mw. De Jong, beleidsadviseur, geeft aan de hand van een aantal sheets de beoogde ontwikkeling met de nieuwe inkoop van de Wmo-ondersteuning weer. In deze bijeenkomst focussen we ons op de

samenwerking tussen de zorgaanbieders en dat wat er allemaal al is in wijk en dorp. De inwoner en zijn directe omgeving staan hierin centraal. Hoe kan de ondersteuning, zowel van de zorgaanbieders als van de omgeving, bijdragen aan deelnemen aan het gewone leven. Met als resultaat dat de draagkracht van de inwoner wordt versterkt.

Vraag:
Hoe gaat de samenwerking tussen de zorgaanbieders en voorliggend veld plaatsvinden?
Antwoord:
In het panel zullen daar straks concrete voorbeelden van worden gegeven.

Vraag:
De uitgangspunten zijn bekend, is er onderzoek gedaan waarom het tot nog toe niet lukt?
Antwoord:
Ja, er is een intern evaluatierapport betreffende het sociaal domein. Onder andere wordt daarin aanbevolen de productenstructuur los te laten en op zoek te gaan naar alternatieven. Ook wordt daarin gesignaleerd dat de gebiedsteams veel tijd besteden aan het indiceren, waardoor er weinig tijd is voor de lichte ondersteuning.

Vraag:
Wordt er gekeken naar OZO-verbindzorg?
Antwoord:
Ja, OZO-verbindzorg is een systeem om het beoogde proces te faciliteren. Er zijn meerdere vergelijkbare systemen, dit moet verder onderzocht worden.

Vraag:
Van de zorgaanbieder wordt gevraagd kennis te hebben van het gebied. Hoe ga je daarop selecteren?
Antwoord:
De gemeente zal zorgvuldig onderzoeken met welke selectie-eisen en gunningsvragen de beste aanbieder per gebied kan worden geselecteerd. Over hoe de eisen en vragen exact zullen worden geformuleerd kunnen we niet vooruit lopen. In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat aanbieders bij de aanvang van de overeenkomst zullen moeten voldoen aan eisen met betrekking tot bekendheid met het gebied . Dit zal dan moeten blijken uit hun inschrijving. Aanbieders uit andere regio's kunnen ook over deze gebiedskennis beschikken, bijvoorbeeld als zij samenwerken met partijen die hier bekend zijn in de regio.

Vraag:
De transformatie komt niet vanzelf op gang, hoe gaan we dat organiseren?
Antwoord:
Er wordt nagedacht over het toekomstig samenwerkingsmodel. De hoofdaanbieder wordt strategisch partner van de gemeente.

Vraag:
Welke rol heeft het gebiedsteam straks ten opzichte van zorgaanbieder?
Antwoord:
Gebiedsteam doet vraaggesprek en stelt doelen vast. Vervolgens gaat de zorgaanbieder bekijken hoe die doelen gerealiseerd kunnen worden. De gebiedsteammedewerker houdt in de gaten of die doelen ook daadwerkelijk worden bereikt en de oplossingen dichtbij worden gezocht.

Vraag:
Met welke vraag komt het gebiedsteam bij de zorgaanbieder?
Antwoord:
Dit wordt opgepakt in de Werkgroep Toegang, die onderdeel is van een gemeentelijke projectstructuur met een 6-tal werkgroepen. Zij werken diverse onderwerpen uit. Aan de toegang wordt ook een consultatiebijeenkomst gewijd.

Vraag:
Er lijkt in de toekomst geen ruimte voor maatwerk.
Antwoord:
Er is juist alle ruimte voor maatwerk. We laten de productenstructuur los.

Vraag:
Nu zijn de kwaliteitseisen vrij streng ingedeeld in MBO- of HBO-niveau. Kunnen de kwaliteitseisen worden verruimd voor ervaringsdeskundigheid?
Antwoord:
De kwaliteitseisen voor het nieuwe contract moeten nog worden uitgewerkt. We nemen de suggestie om de inzet van ervaringsdeskundigen te benoemen mee in de uitwerking.

Vraag:
Er wordt gevraagd van zorgaanbieders om aansluiting te zoeken bij het voorliggend veld. Het gebeurt ook andersom, eerst alles proberen in het voorliggend veld en pas daarna Wmo-ondersteuning inzetten.
Antwoord:
Er zijn drie soorten van volgordelijkheid, waarbij het parallel werken de voorkeur heeft. Ook het onderzoek van BMC/Technische Universiteit geeft aan dat inzet van ondersteuning in samenhang met de inzet van voorliggende voorzieningen de beste resultaten geeft.

Vraag:
Welke prijzen worden straks gehanteerd?
Antwoord:
Dat wordt in een volgende consultatiebijeenkomst (op 17 september) behandeld.

Opmerking:
Vroegtijdige samenwerking tussen gebiedsteam en zorgaanbieder geeft betere resultaten. Plaats gebiedsteammedewerker bij de organisaties.

Vraag:
Vaak start de zorg carrière in het Wmo-domein, maar krijgt het vervolg bij de ziektekostenverzekeringswet of WLZ. Vraag aan zorgaanbieder dat het zorgtraject goed aansluit.
Antwoord:
Integraliteit is inderdaad belangrijk, maar dit is een ingewikkeld financieringsvraagstuk. Het doet zich op allerlei terreinen voor, zie ook Wmo/Jeugd en de pilot EPA.

Vraag:
Er worden allerlei voorzieningen in het voorliggend veld gesubsidieerd. Gaat dit nu ook veranderen?
Antwoord:
Daar gaan we wel naar kijken. Dit zal niet direct in 2022 het geval zijn.

Opmerking:
Goed aansluiten bij de belevingswereld van de mensen in de dorpen en wijken is van belang. Laat de leefwereld centraal staan en regel dat in de systeemwereld.

Panel
<u>De panelleden stellen zich voor:</u>
Mw. De Vries, directeur Stichting Sociaal Collectief Súdwest-Fryslân (welzijnsstichting), is in 2018 gestart met het verbinden van alle lopende initiatieven. Hiervoor zijn de netwerken armoede, mantelzorg, participatie gestart. Coolsúdwest en de vitale regio zijn goede voorbeelden van het verbinden van organisaties aan dezelfde doelen.

Dhr. Blank, directeur AanZet, geeft aan dat zij in 10 gemeenten in Friesland werken. Het principe van AanZet is voor en door mensen met een psychische kwetsbaarheid (burnout/angst- of dwangstoornis etc.) waarbij zij gecoacht worden door beroepskrachten. Er zijn bijvoorbeeld inloopvoorzieningen en maatjesprojecten.

Dhr.Van Kordelaar is 8 jaar geleden door de kerk aangesteld met de opdracht iets aan de armoede te doen. Hier zijn tal van projecten als kledingbus en budgetmaatjes, uit naar voren gekomen. Het belangrijkste is echter mensen met elkaar in verbinding brengen.

Vraag aan panelleden: kom je zorgaanbieders tegen?
Dhr. Blank: heeft ervaring met het proces in Leeuwarden. De samenwerking is een mooi concept. Er kan spanning op komen te staan omdat vrijwilligers niet altijd hetzelfde tempo hebben.

Zet de professional en de vrijwilliger niet tegenover elkaar. Een vrijwilliger neemt ook al zijn competenties (uit onder andere zijn eigen beroepspraktijk) mee en is daarmee soms ook een professional. Gebruik de termen beroepskracht en vrijwilliger.

Mw. De Vries: Vanuit de Fysieke Overlegtafel is een pilot gestart met gebiedsteam, zorgaanbieders en SoCo. Er is casuïstiek besproken. Opvallend was dat men geen idee van elkaar had. Er is veel integraler naar iemand gekeken, waar woont hij etc.
Sociale infrastructuur is dynamisch, het hebben van elkaars telefoonnummer is belangrijk. Vanuit het voorliggend veld is de behoefte om af en toe te sparren met de deskundige.

Dhr. Van Kordelaar: er is groot verschil per medewerker, dat geldt per zorgaanbieder maar ook voor de gebiedsteammedewerker. Hij pleit voor een presentiemedewerker, gewoon aanwezig zijn, nog vóór de preventie.

Hoe maak je de verbinding met het voorliggend veld?
Dhr. Blank: Het gaat om elkaar kennen, waarbij het gelijkwaardige niveau van cruciaal belang is. Investeer in de relatie.
Kom als zorgaanbieder niet met een kant en klaar plan, waarbij de rol voor de vrijwilliger al is ingevuld.
Zoek tijdens het zorgtraject al de verbinding, zodat na het hulpverleningstraject de verbinding al is gelegd.

Vraag:
Hoe vinden de organisaties in het voorliggend veld elkaar? Weten die van elkaar?
Antwoord:
In de netwerken treffen ze elkaar en wordt veel informatie uitgewisseld. In het mantelzorgnetwerk wordt juist de vertegenwoordiging van de zorgaanbieder gemist. De zorgaanbieder komt bij de mantelzorgers over de vloer. Daar is meer samenhang te bereiken.

Vraag:
Er is een kantelpunt tussen voorliggend veld en maatwerkvoorzieningen.
Antwoord:
Gebiedsteams indiceren tot nog toe de maatwerkvoorzieningen en zijn minder gericht op het preventief aanbod. Dit willen we veranderen.

Dhr. Blank: er zijn in het voorliggend veld netwerken gecreëerd, maar laat de gemeente het ook als opdracht in de subsidiebeschikking meegeven dat de lokale samenwerking gezocht moet worden. Om de muurtjes tussen vrijwilligersorganisaties af te breken is een platform nodig, waar de verbinding ontstaat.

Dhr. Van Kordelaar: het vrijwilligerspotentieel bij kerken is heel groot. Zij zijn ook bereid om zich in te zetten voor de samenleving als geheel. Als voorbeeld: 20 vrijwilligers hebben in tweetallen 650 mensen huis-aan-huis bezocht met de Kanskaart om de armoede te bestrijden.

Heel belangrijk in de verbinding tussen zorgaanbieders en voorliggend veld:
SAMENWERKEN en GELIJKWAARDIGHEID.
Er is ook veel deskundigheid bij vrijwilligers, daar zijn kansen. De beroepskrachten moeten getraind worden hoe hier mee om te gaan.

Vraag:
Het is voor de zorgaanbieder lastig om ondanks de goede bedoelingen van vrijwilligers in kleine kernen tot een plan van aanpak te komen.
Antwoord:

Geef aan welke ondersteuning je nodig hebt. Hiervoor is Stichting Sociaal Collectief en Doarpswurk beschikbaar. Zoek de verbinding.

Opmerking aanbieder:
Een zorgaanbieder geeft aan dat zij goede ervaringen heeft met AanZet in een maatjesproject en ook met Stichting Present heeft samengewerkt.

Opmerking aanbieder:
Naast het versterken van de draagkracht, gaat het ook om het versterken van de identiteit. Voortdurend investeren en als het dan lukt, kan de ondersteuning teruggebracht worden.

Dhr. Van Kordelaar: een vrijwilligersplek is geen oplossing voor die gevallen waar eigenlijk geïndiceerde zorg in de vorm van dagbesteding nodig is. Waar houdt de verantwoordelijkheid op? Goed contact hierover is belangrijk.

Dhr. Blank: Zorgaanbieder en vrijwilligersorganisatie moeten continu met elkaar in gesprek blijven. Het is heel individueel bepaald. Het hangt van de vrijwilliger en van de klant af. Soms kan de oplossing zijn om met z'n drieën in een whatsapp-groepje te zitten.

Mw. De Vries: Verwijzen betekent niet loslaten. Het is belangrijk dat het lijntje blijft.
Ervaring vanuit andere projecten, zoals bijvoorbeeld migrantenvrouwen of jonge moeders, is, dat de vrijwilligers behoefte hebben aan consultatie. Bijvoorbeeld: hoe ga je met autisme om? Door de vrijwilligers beter te ondersteunen, kunnen we ze ook behouden.

Vraag:
Het voorliggend veld is een divers gezelschap. Van de zorgaanbieders wordt in de gebiedsgerichte aanpak gevraagd om één aanspreekpunt te hebben, hoe zit dat met het voorliggend veld?
Antwoord:
We zullen een platform ontwikkelen. Als gemeente kunnen we dit faciliteren.
Stichting Sociaal Collectief heeft het overzicht en is ook intermediair.

Afsluiting
Iedereen wordt bedankt voor zijn inbreng. De sheets van de presentaties en het verslag van deze bijeenkomst worden geplaatst op de gemeentelijke website en Tenderned.
Er volgen meerdere consultatiebijeenkomsten, deze hebben onder andere als thema 'de toegang' en de 'techniek rondom gebiedsbudget'. U kunt zich daarvoor aanmelden.

Bijlage:
Aanwezige organisaties

Bijlage

Van de onderstaande organisaties heeft een vertegenwoordiger deelgenomen aan de consultatiebijeenkomst op 9 september 2020.

Zorgaanbieders
Alliade
Coöperatie Dichtbij
Dag- en Zorgboerderij Jeltehof
Eigen Regie Friesland
GGZ/Mind Up
Leger des Heils
Limor
Patyna
Philadelphia
Saul Joure
Stam B.V.
Suver Thús
Thuiszorg Slippens
Tintengroep
Zienn
Zorgboerderij Veldzicht
Zorg Intens Drachten
Zorg met Karakter

Voorliggend veld
Aanzet
Bibliotheken Mar en Fean
Doarpswurk
Pastoraal Opbouwwerk
Stichting Present SWF
Stichting Sociaal Collectief

Adviesraden
Cliëntenraad WWB
Wmo-adviesraad